

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminică

Cea mai veche foaie națională politică-poporală înființată în anul 1892

Apare în fiecare Duminică

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 160—
Pe o jumătate de an Lei 80—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăți și autorități 300 lei anual

Redacția și Administrația:

Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12
(lângă Poșta)

Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERTATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12

Prețul inseratelor:

Un șir peti 8 Lei pentru fiecare publicație

Declarațiile dlui Iuliu Maniu

În săptămânile trecute s'au făcut trei alegeri parțiale. Au fost aleși deputații naționali-tărăniști Dr. Iuliu Moldovan (la Hunedoara), I. Petrovici (la Dâmbovița), Dr. S. Tămeș senator de Cluj. În onoarea acestor fruntași ai partidului nostru, Vineri 20 Septembrie 1929, s'a ȳranjat la București o masă comună, la care a luat parte și dl președinte al consiliului de miniștri Iuliu Maniu cu dl ministru Mihalache și alții. La masă au vorbit dñii: P. Ionițescu, I. Tănăsescu, C. Spineanu, D. R. Ioanițescu etc. La urmă a vorbit dl prim-ministru I. Maniu, spunând între altele următoarele:

Câtă vreme avem încrederea Coroanei — pe care cu toată recunoștința constat că o avem — câtă vreme stăm pe stânca neclintită a încrederii națiunii, pe care noii noștri parlamentari eu arătat că o avem, atâtă vreme nu poate fi vorba decât de continuarea energică a muncii noastre de înaintare.

Munca noastră de zece luni se cunoaște. Trebuie să constatăm îndeosebi faptul, că am introdus curățenia devărată a vieții naționale democratice și a unei morale mai cinstită.

Am apărut democrația națională contra dușmanilor din lăuntru și din afară. În sferă dușmanii sunt mei țari, mai periculoși, cei din lăuntru mai sgomoși, der neputincioși.

Apărăm ideia națională față de comuniști, de dușmanii neamului și de farsori, cari vorbesc de dictatură în această țară, și vom mai apăra libertatea cetățenească ținând ordinea legală. Vom lua toate măsurile contra celor ce se gândesc să schimbe ordinea în Stat. Iar acei cari vorbesc de dictatură le spunem, că noi o considerăm ca o acțiune criminală, ce nu o putem admite.

Dictatura s'a introdus numai acolo unde voința națională nu s'a putut manifesta prin alegeri libere, sau acolo unde parlamentul n'a putut lucra. A vorbi de dictatură la noi este o copilărie. Dictatura nu se poate introduce decât prin revoluție, sau lovitură de stat.

Este lucru știut, că Constituția noastră este parlamentară. Se mai știe și faptul, că nu se poate schimba Constituția rână nu trece M. S. Regele de 18 ani. E clar, că numai prin revoluție sau lovitură de stat s'ar putea introduce schimbarea formei de guvernământ. La acest lucru guvernul nu se poate gândi și nici țara nu admite.

Când este nevoie de schimbare se poate face și fără lovitură de stat și fără revoluție la noi în țară.

Când a plecat guvernul liberal mulți ingi, ce nu știau cum se conduc statele, spuneau să ne unim toate partidele. Noi am fost contra acestei idei, nu pentru ambiții personale, ci pentru binele țării. Noi știam că din așa o emestecătură nu se poate alege nimica, căci ar fi fost piedeci la tot pasul.

Ne-am luat singuri răspunderea și am obținut-o. Astăzi după zece luni de guver-

nare, putem fi mulțumiți că am trecut peste multe greutăți, ce ne-au stat în cale peste care nu s'er fi putut trece, dacă am fi fost uniți cu alte partide.

Prin legiuirea pe care am făcut-o, prin actele de guvernare am împlinit programul partidului nostru, în numele căruia am cerut și am obținut încrederea națiunii.

Am făcut legiuri, pe cari trebuie să le punem în viață, aci și mulțumesc tuturor membrilor guvernului, cari au stat neclintii în serviciul realizării pe care le-au făcut. Mulțumesc în special distinsului nostru ministru Ion Miheleche, care a pus în realitate programul agrar cu totul neglijat în ultimii ani. Suntem convingi, că ceea ce am făcut și vom mai face pentru plugari, este operă neperitoare.

Vom aduce în curând legiuri pentru justiție și pentru regularea școalelor. Dar mai ales vom începe hotărât să reorganizăm armata, neglijată rână acum.

Poporul nostru, a simțit schimbarea regimului politic. Dar își dă seama, că nu într-o noapte se poate schimba viața economică a unei țări.

Guvernul a luat măsuri pentru folosul țării și adversarii politici caută să le speculeze, pentru a ne scădea popularitatea. Alegerile parțiale au dovedit că poporul e cu noi, căci el știe că prefacerile mari nu se pot desăvârși peste noapte.

Nu este lucru ușor ca din bugetul unui an să faci economii de 2 miliarde lei. Ce-i și mai mult, după toate acestea, ne-au mai trebuit 4—5 miliarde lei pentru echilibrarea lui.

Suntem convingi că țara își dă seama de toate acestea, de aceea ne-a și votat în alegerile parțiale. Te închini înaintea culturii unui popor, înaintea științei lui. Dar noi ne vom ridica pălăria și ne vom închina înaintea cumințeniei poporului nostru.

Desvelirea statuei lui Dr. Ioan Rațiu

Duminică în 6 Octombrie 1929, cu ocazia adunării generale a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” (Astre), se va face la Turda desvelirea statuei vrednicului luptător Dr. Ioan Rațiu, fost președinte al Partidului Național Român și condamnat în procesul Memorandului la 1892.

Din acest prilej, în orașul Turda și jur se fac întinse pregătiri. Toată suflarea românească din jurul Turzii va lua parte la această searbăre națională. Din cuprinsul țării vor sosi delegați atât pentru a asista la desvelirea statuei neuitatului Dr. Ioan Rațiu, cât și pentru adunarea generală a Astei. Amănunte vom scrie în numerele viitoare.

Hotărârea Ligii Națiunilor în chestia optanților

După șapte ani de discuții și târgueli trăgănite, chestiunea optanților intră acum într-o nouă fază. Am spus în numerile trecute, că contele Apponyi a voit cu orice preț să fie dusă din nou la Ligă această chestiune. A vorbit și de data aceasta ca totdeauna, cu multă viclenie. Am spus la timp că nici dl N. Titulescu nu i-a rămas dator cu răspunsul.

Consiliul Ligii, după ce a ascultat pe amândoi, a dat această chestiune să o cerceteze și ministrul de externe al Angliei, dl Henderson. A fost dată acestui ministru, ca să caute și el o cale de împăcare. După ce a cercetat dela început chestie, în săptămâna trecută a arătat în fața Ligii Națiunilor, cum crede dl Henderson, că se va putea ajunge la o împăcare și la deslegarea acestei chestiuni trăgănaie de atâtă vreme.

Înăiu de toate dl Henderson a pofiit pe dl Titulescu și pe contele Apponyi să treacă la masa Ligii și apoi a spus, că părerea sa este, ca aceste două state să reia iarăși firul discuțiilor și el tratativelor sub conducerea sa. A cerut apoi, ca embii delegați să-și spună părerile cu privire la această propunere.

În fața acestei propuneri, destul de avantajoasă pentru situația de astăzi, contele Apponyi s'a declarat mulțumit. A spus, că va începe bucuros tratativele directe. A trebuit să-i mai spună odată bătrânului magnat și Henderson, că numai calea tratativelor directe poate duce la sfârșit bun, această chestie purtată de atâtă vreme.

Din partea României a spus respicat dl Titulescu, că noi suntem bucuroși și dorim să se termine cât mai curând cu afacerea optanților, deverită poveste fără sfârșit. A arătat, că lucrurile astăzi s'au limpezit mult și că trebuie să se termine în cel mai scurt timp.

În urma conferinței dela Haga s'a lămurit un lucru de foarte mare importanță, pentru deslegarea atâtor chestiuni și vindicarea atâtor răni ale războiului. S'a hotărât principiul, că statele învingătoare nu pot rămâne datoare depe urma războiului. Clar ca lumina soarelui. România nu poate eși datoare depe urma războiului.

Acum se hotărăște la Paris despăgubirile de războiu, ce au a-și da statele din răsărit unul altuia. Odată cu aceste despăgubiri se hotărăște și chestia optanților. Așa, că dacă optanții cer mult, noi le dăm bucuros, căci plătește Ungaria. Românie, repetăm, nu poate rămâne datoare depe urma războiului, așa că cu cât vor fi pretențiile optanților mai mari, cu atât vor fi și sarcinile Ungariei mai grele.

Afacerea s'a amânat, așa că nu se poate hotărî definitiv până în Ianuarie, când se va găta cu socotelile despăgubirilor de războiu. În Ianuarie se va face de fapt numai o încheiere a socotelilor și se crede că se va încheide definitiv și această chestiune, adusă într'un unghet, din care magnatul bătrân, contele Apponyi, zedarnic se mai luptă, că nu o mai poate scoate.

Poate să ne și grăbiți cu spusurile noastre, dar noi credem, că chestiunea optanților este pe sfârșite, se apropie de moarte ca și Contele Apponyi. Iată cum s'au întors lucrurile și în această chestie. Iatocmai după spusa proverbului s'a petrecut și cu optanții: „Nu aduce anul, ce aduce ceasul”. Sau pentru contele Apponyi s'ar potrivi și proverbul: „Dacă te bagi în horă, apoi trebuie să sari după cum cântă muzica”.

A trebuit să vină Henderson să-i mai spună Contelui, că Liga Națiunilor nu găsește altă cale decât cea cerută de România, adică a tratatelor directe. Ne mai având încotro să mai cârască, strânsi și de hotărârile dela Haga, ungurii acum sunt buni bucuroși și de tratative directe. Vorba românului: „De silă mânăci și plăcinte”.

Declarațiile dlui M. Popovici

Dl M. Popovici, ministru de finanțe, întors din străinătate și întrebat de ziaristi asupra rezultatului, la care am ajuns la conferința dela Haga, reparațiile orientale și finanțarea recoltei, a spus între altele, că la Haga, s'au aranjat probleme mari și prețioase pentru pace. După lungi tratative s'a ajuns la un înțeles fericit.

Pentru noi mai ales, este mulțumitor rezultatul la care am ajuns. Cum a fost alcătuit planul Young, nu ne mulțumea. Nouă nu ni-se acopereau nici datoriile de războiu. Acest plan avea ca principiu pentru toate țările învingătoare: Să li se dea despăgubire atât cât să-și plătească toate datoriile de războiu și să le mai și rămână, ca să plătească și pagubele făcute de războiu în țară.

Bazați pe acest principiu, delegația românească a cerut să ne bucurăm și noi de acest drept. După lungi tratative ni s'au recunoscut cerințele noastre, așa că astăzi plătim francezilor cu 4 milioane franci aur mai puțin, decât ceea ce aveam să plătim.

Dl ministru a încheiat declarațiile în jurul acestei chestiuni cu următoarele cuvinte: „Bine înțeles, cu toate că aceste rezultate sunt foarte însemnate, eu ca ministru de finanțe nu am dreptul să mă mulțumesc. Sacrificiile noastre în timpul războiului au fost atât de mari, încât mica dreptate ce ni s'a făcut acum, dă dovadă mai mult de bunăvoință decât de o acoperire reală a despăgubirilor noastre de războiu de 30 miliarde lei aur și 800 mii de morți. Sperăm însă, cum chestiunea nu e încă total închisă, să mai isbutim să ni se facă o mică îndreptare.”

„Pentru aranjarea pașnică a neînțelegerilor dintre popoare, s'au numit două comisiuni: una pentru cercetarea despăgubirilor orientale și una, care să judece toate problemele ce reies din tratatele de pace. În felul acesta să se închidă odată toate ranele lăsate de războiu.”

„Marele bărbat de stat genialul N. Titulescu ne face multă cinste țării, fiind unul din marii politicieni ai lumii. România este foarte bine văzută și apreciată de străinătate.”

„Cu privire la ajutorarea recoltei mi-am dat toată silința, să caut credite pentru finanțarea recoltei. Am și găsit un consorțiu de Bănci în Amsterdam, care cu ajutorul lui Niederländische Bank, ne-a oferit un împrumut de 500 milioane lei, ce ar putea crește până la un miliard și jumătate lei. La Paris președintele grupului Blair, fuzionat cu Banca de America, încă ne-a oferit un împrumut pentru finanțarea recoltei. În acest scop a și venit în țară dl Maudhul. Este absolut necesar acest împrumut, de aceea cred că-l vom și face, a încheiat dl ministru de finanțe M. Popovici.

Legăturile cu străinătatea

Criza de bani se simte peste tot locul în țară. Sunt unii, cari învinuesc guvernul de această criză. E foarte ușor să critici, dar e cu mult mai greu să faci, când ești pus la treabă și mai ales când mostenești goluri bugetare (lipsuri la venite), și te lovești de fraude la tot pasul, cum și multe alte greutăți.

Guvernul actual în scurta activitate a parlamentului, a trebuit să aducă unele legi, cari erau absolut necesare, pentru a ne câștiga oarecare încredere în străinătate. S'a făcut ce s'a putut. S'a încheiat un acord comercial cu Polonia, care acord a și intrat în vigoare. Roadele lui se vor vedea în curând.

Guvernul a înștiințat și alte țări, că România este gata să încheie înțelegeri comerciale. Pe de altă parte Anglia, Belgia și Elveția au înștiințat oficial, că ele doresc să încheie cu România noi tratate comerciale. La ministerul de externe se lucrează să se poată începe cât mai curând discuțiile.

În luna Octombrie, se crede, că se vor încheia legături comerciale cu Bulgaria, prin conferința ce se va ține.

Anglia nu mai vrea să conducă Palestina

După cum am arătat la timp, în Palestina a fost un mare măcel. Arabii, s'au răsculat contra J. dovilor măcelărindu-i, pe care cum îi prindea. În urma acestui groznic măcel, s'a pus și chestiunea conducerii pe viitor a Palestinei. Arabii, nemulțumiți de Englezi, fiindcă au părtinit pe Evrei, cer să fie conduși de Franța.

În Anglia încă s'au ridicat voci, cari cer ca să lase Anglia conducerea Palestinei altora. Cei cari cer să lase Anglia, să conducă alt stat Palestina spun că, numai așa se va putea eși din încurcătura, la care s'a ajuns.

E știut, că lordul Balfour, ca ministru în timpul războiului, a angajat Anglia să facă din Palestina o țară a evreilor. Acest angajament nu poate fi împlinit, cu toate că am vrea cu toții să ne mai slăbească evreii și să se adune și ei într-o țară.

Anglia, care n'are nici un interes politic și nici un câștig din această stăpânire, spune că, ea nu mai poate spesa ca să întrețină cu forța armatei, liniștea în Palestina. Această țară aparține arabilor de mai bine de o mie de ani. Numai din punct de vedere istoric a mai rămas Palestina a evreilor, ce cu toată propaganda făcută pentru strângerea lor în Palestina, totuși și astăzi sunt numai un evreu față de cinci arabi.

Pe lângă toate acestea, evreii sunt dușmaniți de arabi, încât nu se știe cum vor mai putea fi împăcați, căci evreu tot evreu rămâne și dacă îi duc în Palestina, în țara sfântă. Anglia acum nu știe cum să aplaneze cearta și să-și țină și promisiunile date atât evreilor cât și arabilor, căci ea și-a luat angajamentul că va păstra ordinea în Palestina. Mulți spun deschis, că e greu să mențină pacea în Palestina cu trupele engleze și apoi la urma urmei, evreii dacă le trebuie patrie să o câștige și s'o cumpere cu sângele și cu banii lor și nu cu sânge englez și cu banii Angliei. Englezul e obișnuit să strângă bani din colonii nu să dea, dar dela evrei e greu să te gândești la așa ceva, de aceea ei ar fi cu mult mai bucuroși să ia altcineva conducerea Palestinei.

Indemnuri bune și vrednice de urmat și la noi

Pe zidurile școlilor italiene stau lipite aceste zece porunci:

1. Iubește-ți camarezii tăi de școală, căci ei vor fi în urmă tovarășii tăi de viață.
2. Iubește învățătorul, căci ea e pâinea minții, respectă pe dascălii tăi, pe tatăl tău și pe mama ta.
3. Fiecare zi caută s'o sfințești făcând câte un bine cuiva.
4. Cinsteste pe oamenii cinstiți, stimează pe toată lumea, nu te închina nimănui.
5. Nu ură pe nimeni, nu injura pe nimeni, nu te răzbuna, ci apără-ți drepturile și avutul în mod cinstit.
6. Nu fi ticălos și lipsit de curaj. Nu lovi în ceice nu se pot apăra. Fi prietenul celor slabi, iubește dreptatea.
7. Nu te lua după vorbele amăgitoare ale șarlatanilor. Gândește-te să-ți câștigi traiul prin muncă cinstită. Cei cari trăiesc fără a munci, fură pâinea celor ce muncesc.
8. Pentru a cunoaște adevărul, nu te lua după vorbele unora și ale altora. Caută singur pentru a te încredința de adevăr. Nu te lăsa înrăurit de oamenii cari aleargă după glorie. Nu te înșela nici pe tine, nici pe alții.
9. Ține minte, că Mântuitorul ne-a poruncit: Să iubim pe aproapele nostru, ca pe noi însine, iar nu să-l urâm, să-l sfășiem, să-l nimicim.
10. Copii! cât veți trăi pe lume, luptați pentru adevăr, lumină și iară adevăr.

Măsuri luate pentru sprijinul plugarilor

La Banca Centrală Cooperativă din București s'a ținut o ședință a delegaților federațiilor băncilor populare și cooperative, pentru a împărți suma de 230 milioane lei, cu care să se procure grâu de sămânță.

La această conferință a luat parte și dl ministru Mihalache, care a spus, că 200 milioane lei au fost date de Banca Națională și 30 milioane de ministerul de agricultură. Grâul se va împărți așa după cum s'a făcut tabloul de către camerele de agricultură prin federale.

Cu privire la scăderea prețurilor la cereale, dl ministru a spus cu acest prilej următoarele:

„De prezent în toată Europa este lipsă de adevărată cumpăneală în ce privește prețul cerealelor. La noi prețul e mai scăzut ca în străinătate, din cauza desorganizării desfacerii. Ne găsim în plină criză a comerțului de cereale, ceea ce face ca plugarul să-și încaseze abia prețul de jumătate pe cereale. Nu se pot face într'un ceas vechile organizații comerciale, cari nu le mai avem din trecut.

Atât reprezentanții de grupuri financiare din străinătate: Germania, Olanda, Anglia, cât și Banca Națională s'au oferit să sprijine pe agricultori. Bani deci se găsesc, însă nu putem să valorizăm recolta, din lipsă de organizație.

Dl ministru a mai spus apoi, că a dat ordin perceptorilor să nu mai silească așa aspru încasarea impozitelor, acolo unde banca populară garantează încasarea impozitelor.

Altă zădărnici la lanțul fraudelor

După cum am mai spus și în alte numere, guvernul a făcut tot ce este posibil să curme și să pună capăt mentalității nenorocite de a ciupi cum poți mai mult din avutul statului. Este hotărât să cerceteze cu deamănuntul toate lucrurile și chestiunile asupra cărora s'ar crede, că a fost statul înșelat.

În fața acestei hotărâri, ca șobolanii, când vine potopul, aleargă tipând nemulțumiți mulți indivizi ce nu-și mai pot face mendrele. Rămâi îngrozit la descoperirile ce le fac aceste cercetări. De multe ori stai uluit și nu știi ce să mai crezi despre viitorul acestei țări, când vezi cum înțeleg și ce văd în țara aceasta unii oameni cu pretenții de mari patrioți.

Foile aduc acum vestea, că s'ar fi găsit fraude de sute de milioane lei la ministerul de războiu. Iată despre ce este vorba. Societatea „Fero-Chimica” a cumpărat dela ministerul de războiu, pe prețuri de nimic munițiuni bune, sub cuvânt că ele nu se mai pot folosi. S'a aflat de aceasta încă de acum doi ani și în urma anchetelor făcute s'a găsit vinovat generalul Lucescu, care a fost dat afară din armată iar prietenii lui — să nu le zicem tovarășii — mutați.

Până la urmă ce s'a mai întâmplat? Nici pe general nu l-a dat detot afară ci l-a numit în postul de director la societatea de arme din „Copșa-Cugir” plătindu-l cu un milion de lei la an. Din lipsă de lucru societatea l-a concediat și a trebuit să-i plătească despăgubire două milioane lei, adică leafa pe doi ani.

Afiându-se aceste lucruri grave, guvernul a hotărât să cerceteze chestia ca să se stabilească cine este vinovatul pagubelor de sute de milioane, la care a ajuns statul. Cu facerea anchetei a însărcinat pe dl general Hanzu, care a și depus jurământul. Așteptăm rezultatul anchetei.

INFORMATIUNI

Inscrierea în lista alegătorilor Sibiu se mai poate face până în ziua de 5 Octombrie 1929. Aşa a hotărât consiliul oraşului în şedinţa dela 24 Sept. c. În baza acestei hotărâri, toţi românii, bărbaţi şi femei, cari încă nu s'au înscris, sunt rugaţi a face aceasta până la expirarea noului termen, care peste ziua de 5 Octombrie nu se mai poate prelungi. Formularele necesare se primesc la primărie. Asiguraţi-vă cu toţii dreptul de vot!

Ce face dragostea de tată. Un moş de 86 de ani a călătorit 2 săptămâni cu căruţa să-şi aducă acasă osemintele feciorului mort în război. Cazul s'a petrecut astfel: Ion Darie din satul Isvorul Alb, jud. Neamţ, în vârstă de 86 de ani, a călătorit două săptămâni cu o căruţa cu doi cai, până a adus rămăşiţele pământeşti ale fiului său, mort ca erou în luptele dela Oituz şi îngropat pe muntele Lăpuşului. După drum greu moşneagul a găsit mormântul fiului său şi cu mâinile sale a desgroat osemintele feciorului erou, pe cari stropite cu lacrimile bătrânei şi iubirei de tată, le-a aşezat în sicriul sfânt de preotul satului Isvorul Alb. După ce a închis sicriul, zile şi nopţi a tot venit, hrănindu-se numai cu pâine şi apă, sărmanul bătrân. Cale de câţiva kilometri satul întreg a aşteptat cu crucile şi cu praporii pe acest venerabil bătrân. Şi spun foile, că a fost atâtă plâns şi emoţie când a văzut pe moşneagul bătrân de zile şi albit în cinste lângă osemintele fiului său mort erou, cum nu s'a mai pomenit. — Într'adevăr că această faptă făcută de moşul Ion Darie stoarce o lacrimă la oricine aude de fapta mare şi de dragostea lui faţă de copilul erou.

Colonizarea românilor macedoneni în Cadrilater. Ministerul de domenii a spus printr'un comunicat, că guvernul a luat toate măsurile, ca să se poată aşeza coloniştii macedoneni în Cadrilater. A dat până acum 30 de milioane lei şi a mai primit dela Consiliul de miniştri 140 de milioane de lei, pentru construcţii de case în Cadrilater. Din toată această sumă jumătate o dă statul, iar jumătate se înscrie pe numele proprietarului de case cu dobânzi mici pe durată lungă.

Sfârşitul dictaturii în Spania. În Spania, generalul dictator Primo de Rivera este hotărât să introducă din nou principiul constituţional. Acum lucrează la proiectul de reformă al constituţiei. Se spune că înainte de anul 1931 Spania va avea un guvern ales de popor.

Medicii se ocupă să învie morţii. La congresul medical ținut în Sydney (capitala unei colonii engleze în Australia) un medic a arătat cu un nou aparat, adecă cu un ac ce pune în legătură inima cu un curent electric, că se poate, în diferite ocazii, învia morţii. Doctorul spune, că a adus la viaţă cu ajutorul acestui aparat copii născuţi morţi, înecaţi, sau morţi subîţi, (repede) ba chiar şi oameni mari. Acest aparat trebuie folosit la cel mult 15 minute după moarte.

Ingrășăminte chimice pentru plugari. Ministerul agriculturii a dat camerilor agricole câte un ajutor de 110 mii lei lunar, pentru îngreșăminte chimice, necesare plugarilor.

Marele Ford a cerut guvernului român, ca să fie scutite de vamă produsele fabricelor lui timp de 15 ani. În schimb el va repara toate drumurile din România şi va face şi câteva poduri. — Vom vedea, dacă se va alege ceva din această propunere destul de bună.

Un avion se ciocneşte cu o căruţă. Un avion dela grupul de aviaţie din Cluj, când era să se coboare jos, s'a ciocnit cu o căruţă, pe care a sfărâmat-o.

Recolta de vin în Franţa. Veştile venite din Franţa spun, că în acest an va fi acolo o recoltă de vin cum nu s'a mai pomenit. Culesul viilor a început şi cu el şi preţul la vin a scăzut, căci nu sunt vase unde să-l pună pe cel nou.

Kemal-paşa vrea cu orice preţ să europeneze pe Turci. Turcii au fericirea să fie conduşi de un mare bărbat şi om luminat. Acest conducător a făcut o seamă de reforme mari. A introdus alfabetul latin, a desfiinţat obiceiul de a ţine un bărbat mai multe femei, a oprit purtarea fesului şi a introdus portul ca la europeni. A făcut tot ce a putut, pentru ca să înveţe şi pe Turci lucrurile bune ce le-a văzut la alte neamuri, pe unde a umblat Kemal-paşa. Foile aduceau veşti mai înainte spunând, că la început când a introdus alfabetul latin, el făcea lecţii scriind pe tablă. Astăzi foile spun că ară singur, conducând tractorul pe moşia sa, pentru ca prin pilda sa să îndemne pe plugarii turci să lase plugurile de lemn, cu care sgârie şi astăzi pământul. — Iată prin ce şi cum a ştiut Kemal-paşa să devină iubit şi ascultat de poporul său, căruia-i merge înainte cu exemplul.

Noui omoruri politice în Bulgaria. În Bulgaria se continuă omorurile politice în plină stradă, în amiaza mare, ca pela anul 800. În ziua de 19 Septembrie, la Varna în mijlocul străzii Maria Luise, au fost ucişi cu focuri de revolver Gheorghe Bardaroff, prieten al generalului Protogheroff, conducător al macedonenilor revoluţionari. De al doilea nu se ştie precis cine este. — Pe C. Coteff, fruntaş al mişcării macedonenilor, l-a rănit grav. Şi ce este mai interesant, ceice au puşcat nu sunt prinşi. Vorba aceea, se omoară ca în Bulgaria.

Anglia lucrează un balon mare, cu care să meargă regulat în jurul pământului. Inginerii englezi ambiţioşi de sborul în jurul lumii cu „Zeppelinul” german, au hotărât să facă şi ei un balon şi mai mare, care să umble încontinuu în jurul lumii. Ce va fi peste câţiva ani?

Câte sate au fost inecate în India. În urma vărsărilor de apă a râului Indus, apele au dus peste 60 de sate.

O nouă invenţie pentru zburat. Un Englez a inventat un nou aparat de zburat. Aparatul constă din o pereche de aripi, pe care le mişcă un mic motor aşezat într'o cutie ce o ţine sburătorul în spate. Ținărul a sburat, la o înălţime de 20 de metri, cam 250 metri, la prima probă. Să vedem ce va mai eşi şi din aparatul acesta.

Răscoale ţărăneşti în Ucraina. După cum se anunţă, în ultimele săptămâni s'au dat în Ucraina adevărate lupte între ţărani şi armata roşie. Poporul răsculat a ucis opt agenţi comunişti. Populaţia este în legătură cu o parte din armată, care o şi ajută cu arme. Poporul n'a voit cu nici un preţ să lase să se ridice bucatele revirate în vederea războiului cu chinezii, şi de aici a venit pricina.

Aviz. Se aduce la cunoştinţa generală, că este cu desăvârşire interzisă descărcarea gunoaielor, paelor, molozului, pământului şi altor fel de murdării rămăşiţe pe malurile râului Cibin. Aceasta se va putea face numai pe locul destinat în acest scop, adecă la Stabilimentul Municipal din Str. Lemnelor.

Primăria Municipiului Sibiu

Ungurii au luat măsuri ca să închidă toate şcolile, unde au mai puţini de 30 de copii. Au închis peste 100 de şcoli primare.

Prefacerea lemnului în metal. Un inginer englez a descoperit mijlocul de a prefaca lemnul în metal. Se spune că acest lemn nu mai ia foc şi rezistă împotriva umezelei şi a aburilor foarte mult. Anglia se gândeşte să construiască avioane din astfel de lemn.

† Const Radu „Boerescu”, cassarul băncii „Mărgineana” din Poiana-Sibiului, a încetat din viaţă, Vineri 20 Septembrie 1929. — Fie-i memoria binecuvântată!

Lupta pentru posturi. La oficiul poştal din Cluj trebuia în săptămânile trecute o domnişoară funcţionară la expediţie. Acest post e plătit cu 2000—3000 lei lunar şi s'au anunţat 211 fete, între cari multe cu bacalaureatul şi unele studente la universitate. — E bine să-l ştie acest fapt părinţii ce-şi cheltuesc averea ce să-şi dea fetele lor cu orice preţ la liceu şi apoi la universitate. Poate au ceva de învăţat din acest caz.

Schimbarea preşedintelui voluntarilor regionalei Sibiu. Duminecă 22 Septembrie 1929 a avut loc în sala „Thalia” din oraşul Sibiu, adunarea extraordinară a regionalei. Această adunare a fost convocată din cauză că în timpul din urmă se lăţise vestea, că preşedintele ar fi cheltuit bani pe lucruri fără de folos şi fără aprobarea comitetului. La adunare au luat parte puţini voluntari. Discuţiile au fost foarte vehemente, comitetul n'a lăsat, sau mai bine zis a întrerupt des pe preşedintele ce a încercat să se desvinovăţească. Adunarea a cerut comitetului să-şi dea seama de toţi banii. La urmă a schimbat pe preşedintele P. Murăşanu şi a ales cu mare însufleţire pe dl Dr. P. Simonetti. Credem că prin alegerea noului preşedinte s'a pus capăt bănuelilor ce pluteau asupra anumitor lucruri dela regională şi lucrurile vor merge bine în viitor.

Până unde se poate ridica avionul. Aviatorul francez Burtin a bătut recordul lumii în sborul de înălţime, ridicându-se până la 9500 metri.

Banditul Cocos a fost împuşcat, în noaptea de 22 Septembrie 1929, împreună cu tovarăşul său Gherasim, de către locuitorii A. Epihon, S. Ermalici, Bedinişcov, şi D. Angeorif, din satul Principesa Ileana, jud. Tulcea. Aceşti lipoveni erau la Arhipon în casă, unde aveau o petrecere familiară. La ora 11 noaptea au intrat în casă bandiţii şi au cerut de mâncare. Lipovenii s'au făcut că le pregătesc cina şi când colo le-au pregătit moartea, împuşcându-i mortal. Această veste s'a lăţit ca vântul, căci fiorosul bandit băgase spaimă de atâţia ani în toată lumea. Acum ceice l-au ucis o să primească o sută de mii de lei din premiul pus pe capul lui Cocos.

Examenile pentru conducători de automobile se vor ţine pe viitor la Prefectura Poliţiei municipiului Sibiu, în zilele de 1 şi 15 a fiecărei luni. În cazul când aceste date ar cădea pe zile de Duminecă sau serbători oficiale, examenul se va ţine în ziua următoare. Cei interesaţi vor înainta acestei Prefecturi de Poliţie camera Nr. 24, cel puţin cu două zile înainte, cererile împreună cu toate actele şi anume: 1. Certificat de bună purtare dela Tribunalul domiciliului; 2. Certificat de bună purtare dela Judecătoria mixtă; 3. Extras de naştere; 4. Certificat Medical; 5. Trei buc. fotografii; 6. Recipisa despre taxe plătite la Administraţia Financiară în suma de 660 lei; 7. Până la majorat învoirea părinţilor. La examen pot fi admişi concurenţi din oraşul şi judeţul Sibiu, precum şi din judeţele mărginaşe. Chestor: Dr. Camil Pop.

Cinematograful „Apollo” din Sibiu, rulează în 28, 29 şi 30 Septembrie, frumosul film: *Patt & Patachon* — Muzică plăcută şi aleasă la fiecare reprezentaţie.

Pošta redacţiei

C. B. în B. Poezia trimisă nu o putem publica. Ideia e bună, dar compunerea e slăbuţă.

P. în Vingard. Statutele dorite şi îndrumările necesare credem că le-aţi primit prin un domn, cu care am vorbit.

P. Sosind şi acum prea târziu, se va reveni ocazional.

Editura şi tiparul: „Tipografia Poporului”
Redactor responsabil: Nicolae Bratu

Prăvălie nouă de POSTAVURI

Cu onoare aducem la cunoștința onor. public, că am deschis în
Sibiu, Piața Regele Ferdinand No. 6, sub firma

GRAEFF & PREISS

o prăvălie specială de postavuri în care **avem** toate articolele
cari se țin de această branșă, ca: **stofe pentru costume, par-**
desie, paltoane de iarnă, Ulster, stofe pentru uniforme,
și veritabilul „Hlapin” pentru înaltul cler.

Ne vom nizi în toată privința, de a servi clienții noștri cât se
poate de bine și conștiincios.

Rugând onor. public de a cerceta depozitul nostru bogat asortat,
fără obligament de cumpărare semnăm,

Cu dinstinsă stimă:

Graeff & Preiss

vis-à-vis de Banca Oașia.

11194

Publicațiune

Târgul de țară în comuna
Săliște, jud. Sibiu, se va ține
precum urmează:

Vineri la 4 Octombrie 1929,
târg de oi și porci.

Sâmbătă la 5 Octombrie 1929,
târg de vite cornute și cal.

Luni 7 Octombrie 1929, târg
de mărfuri.

Săliște, 18 Septembrie 1929.

Primăria com. Săliște
jud. Sibiu

11265

„GUANO - FOSFAT TRANSYLVANIA”

gunolul natural din peștera

„CIOCLOVINA”

este cel mai bun și cel mai eficient
material pentru îngrășarea pământului,
conține 16—18% acid
fosforic, 0,5% nitrogen, 5% acid
carbonic, 80% var și 12% a te
substanțe organice, adică mate-
riile nutritive și absolut nece-
sare tuturor plantelor, cerealelor,
viiilor, pomilor și legumelor.

Gunoierea cu **GUANO** forțează și
acelerează producțiunea și cre-
șterea și are efect 3 ani de zile.
Se vinde cu vagonul și în canti-
tăți mai mici, cu prețul de lei 2.20
pro kg. Sacii cu prețul de cost.
Cu 40% mai eficient ca gunolul arti-
ficial. Cereri pentru procurarea
materialului se vor adresa ară-
tându-se exact comuna, poșta
ulimă și gara, la

„CIOCLOVINA”

Societate în Comandită pentru
exploatarea îngrășămintelor de
fosfat, în **PUI**, jud. Hunedoara.
11178

Fabrica de culc din Orlat cumpără lemne

verzi de măstecănuș, nesparte,
lungi dela doi metri în sus,
groase dela 15 cm. diametru în
sus, a be drepte și noduri puține.
Amatorii a se adresa fabricii.
11204

Caut 2 ucenici

(practicanți) din familie bună,
pentru prăvălia mea de colo-
niale. — Onisifor N. Răducu,
Săliște, jud. Sibiu.

S'a pierdut o iapă

șargă, albă pe frunte pinte-
noasă de picioarele dinapoi,
de statură mică pe hotarul Ră-
șinariului în ziua de 16 Septem-
vrie 1929. — Cine știe ceva
despre ea să anunțe pe proprie-
tar Nicolae Mitrea Rășinari 360.
11276

Atențiune!

Noul atelier de tapițer
român, primesc orice lucrări
nouă, asemenea orice reparații
de brânze, cu prețurile cele
mai ieftine. — **Lucrez solid și**
prompt. — Vasile Costea
tapițer, Sibiu, Târgul Peștelui
(Rozenanger) Nr. 17.
11211

Moartea animalului bolnav

e ușor înlăturată cu
ajutorul Gălbînolului
atunci când oia s'a im-
bolnăvit de Gâlbează.

Oriunde a fost întrebuin-
țat preparatul acesta, nu a
mai murit nici unul din ani-
malele bolnave, deoarece

Gălbînolul

omoară (distruge) Disto-
mele în 24 ore dela admi-
nistrarea sa.

O singură doză (care
costă numai 14 lei) e ne-
cesară pentru **SALVAREA**
animalului bolnav.

Gălbînolul se poate cum-
păra în cutii originale, de
la orice farmacie sau dro-
guerie.

Prețul unei cutii de 25
capsule e 350 lei, de 12
capsule 180 lei, de 6 cap-
sule 100 lei.

O capsulă este o
doză curativă.

Reprezentanța:

Drogueria „Standard”
București I. 11203

Ucenic

român, 14 ani împliniți, anga-
jază atelierul de Lăcătușerie și
construcțiuni în fier. Dumitru
Tața, Săliște, jud. Sibiu
11254

Moară de vânzare

din mână liberă, — în comuna
Apoldul de jos, cu 2 pietre nouă,
trier, curățitor, etc., toate nouă,
numai de un an, motor firma
L. Wolf 24 H. P. Merge cu ben-
zină sau cu gaz. A se adresa
proprietarului din comuna Apol-
dul de jos No. 244. Cine are
voie, să se prezinte până în 5
Octombrie.
11247

Căsătorie

Tânăr meseriaș independent,
suflet nobil, cu existență în oraș,
bine în toate. — Dorește cuno-
ștință fată dela țară 22—26 ani
inteligentă, gospodină cinstită,
prezentabilă, cu ceva numerar.
Epistole cu fotografie pentru
„Discrețe desăvârșită” se trimi-
te la Adm. gazetei „Sămănă-
torul” în Reghin, Piața Regele
Ferdinand Nr. 55, jud. Mureș.
Anonime refuz. 11241

Linie de automobil

Un român harnic, care posedă
un autobus în stare foarte
bună, caută o linie potrivită
sau tovărășia culva, care
are concesiunea de transportul
călătorilor sau știe o linie bună
încă neexploată. Doritorii să
adreseze scrisorile sub „Linie
de automobil” la administrația
acestei foi. fn.

De vânzare

Mașină Europeană, cupeu 2
(două) locuri, conducere inte-
rioră, aproape nouă. — Adresa
la ziar.

11249

Se caută 2 învățăcei

la prăvălia de manufactură, co-
loniale și fierărie: **Nicolae**
Băchișan, Săsciori, jud. Alba.
11215

CLOPOTE

în cea mai bună calitate
Turnătorie de clopote

Uzinele Metalurgice S.p.a.
Timișoara IV., str. Andrei
Mureșanu N. 3, Telef. 23—42

Camera de comerț și de indu-
strie, Sibiu

Aviz

În conformitate cu adresa
Tribunalului Sibiu No. 1 K. 15
929 Pres. din 24 Septembrie a.
c. se aduce la cunoștința mem-
brilor alegători la Camera de
comerț și de industrie, Sibiu,
că depunându-se o singură listă
de candidați pentru Consiliul
de administrație al acestei Ca-
mere, ea urmează să fie decla-
rată de aleasă în ziua alegerii,
Duminică 29 Septembrie ora 9
a. m. în sala de ședințe a Ca-
merei, deci nu mai este nece-
sară deplasarea alegătorilor pen-
tru votare.

Sibiu, 25 Septembrie 1929.

Președinte:
ss. Dr. I. Mușiu

Prim. secretar:
ss. Valer Bozdoc

11274

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SIBIU

No. 9984/929

11258

Publicațiune

În temeiul hotărârii de ezi a Consiliului municipal
invităm pe toate persoanele, (inclusive femeile) cari
sunt îndreptățite conform legii a fi înscrise în **Listele de**
membri (apartență) ai comunei, precum și în

Listele de alegători ai comunei Sibiu

— întrucât au neglijat să o facă în zilele din 8—21 l.
c. — să se îngrijască ulterior în timpul până inclusiv
3 Octombrie a. c. ca să fie înscrise la primărie — așa
dupăcum s'a arătat în Publicațiunea afș, ce se poate
vedea în locurile publice.

Sibiu, 24 Septembrie 1929.

Primăria Municipiului Sibiu.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SIBIU

Nr. 10525/929

11271

REZUMATUL

ședinței din 24 Septembrie 1929, a Consiliului

1. Rezumatul ședinței anterioare citit și aprobat.
2. S'a decis menținerea nes.himbată a limitelor
și formațiunii teritoriale actuale a municipiului.
3. S'a decis amânarea votării listelor de membri
și alegători ai comunei, ordonând complectarea mate-
rialului prin înscrieri ulterioare până la o ședință îna-
inte de 6 Octombrie a. c.

4. S'au votat credite suplimentare și extraordinare
în valoare totală de lei 1.177.508— și 93.630—

4. S'a hotărât cumpărarea cu Lei 2.400 mii a
imobilului O. Rummler de lângă halta Fabrică — în
suprafață de 2 jug. 402 s.j. cad.

Primăria Municipiului Sibiu.

Publicațiune

Comuna Boz, exarândează pă-
șunatul de iarnă pentru oi în
ziua de 20 Octombrie 1929.
Condițiunile se pot vedea în
orele oficiale la primărie.

Primăria comunală

11270

Publicațiune

Se aduce la cunoștință pu-
blică, că târgul de marfă se
ține la 2 Octombrie a. c. în co-
muna Avrigh.

Avrigh, 26 Septembrie 1929.

Primăria comunală

11269

Clara Klein și Grigore Simionescu

logodiți

Hamburg

11233

Turnu Severin

Dacă doriți
să aveți un

PIAN

de calitate
superioară

că mecanism de repetiție, englezesc, cu prețul cel mai
real și cu plătire în rate, binevoit a Vă adresa la
prof. T. Popovici, ori a vizita depozitul său de plane
din Sibiu, strada Regina Maria N. 7.

Priviți încă astăzi!

11259

Depozitul în comision al

GARDINELOR noastre la
„Viola”
GERTRUD WOLFF

SIBIU, strada Regina Maria (Cisnădiei) Nr. 14
„Olympus” S. A. Fabrică de gardine Mediaș

„RECORD”

11161

ACENTURĂ ȘI COMISION

Sibiu, — strada Avram Iancu Nr. 11 — Sibiu
Mijloace împrumuturi de bani, cumpărări și vânzări
de case, pământuri, păduri, lemne, cereale, nutreț etc.
etc., cum și mijlocirea de locuințe se eleptuesc grabnic.
Tot aci se primește orice lucru de scris la mașină, precum
și traduceri. Se găsesc peste 500 de case de vânzare.
Contractele de vânzare—cumpărare se fac gratuit.

HANS SALAMON

atelier pentru haine moderne de dame și domni

Sibiu, strada Gh. Lazăr (Iernei) 19

Serviciu prompt!

Prețuri ieftine!

11286

Plugari, îngrăsați pământul!

A 5-a scrisoare a dlui ministru I. Mihalache

V'o plăcea nu v'o plăcea, treaba d-voastră. — Dar eu în pace n'am să vă las — când cu sfatul, când cu legea — până n'om ajunge să ridicăm producția agriculturii noastre la înălțimea care a ajuns țările înaintate, cu care trebuie să luptăm pe marile piețe de vânzare.

Statul și Ministerul Agriculturii fac tot ce trebuie. Rămâne să facă și plugarul iarăși tot ce trebuie, ca să ne împlinim unii cu alții.

Acum Statul a dat câteva milioane de lei ajutor Camerelor Agricole, cari și-au pus în gând să ajute pe plugarii ce vor să îngrase pământul lor cu îngrășăminte chimice, adică îngrășăminte de fabrică.

Astfel de îngrășăminte ale pământului se întrebuințează acolo unde îngrășămintele naturale (adică gunoiul vitelor) nu mai ajung.

Să dea Dumnezeu să le vedem și la noi întrebuințate peste tot, adică să nu ne mai ajungă gunoiul vitelor!

Că tare ne batem joc de el astăzi!

Și nu ne dăm seama că în el — în acest gunoiu — se află aur curat.

Acelaș pământ al țării, cu aceiași plugari, cu aceleași unelte, cu aceleași plozi, ar produce cel puțin cu o treime mai mult, dacă l-am îngrăsa la timp și regulat.

V'am spus acelaș lucru despre sămânța aleasă! Și tot așa e cu unealta bună: plug, mașină.

Iată deosebirea între plugarul luminat și plugarul neluminat; un spor de o treime dela sămânță, alt spor la fel dela îngrășămintele, altul dela unelte — va mai veni altul dela udatul cu apă din râuri sau din izvoare — și producția țării se va îndoi. Azi se socotesc pe 900 kgr. grâu la hectar, mâine se va putea socoti pe 1800 kgr.

Și tot așa cu porumbul, orzul, fructele și celelalte. De altfel țările înaintate socotesc pe 2.000, 2.200 kgr. la hectar și chiar mai mult.

Vă dați socoteala ce ar însemna acest spor pentru Țară? O viață nouă, o viață de belșug și pentru plugari, dar și pentru negustori, meseriași, fabricanți — cari ar avea și ce vinde și cui vinde.

Statul face jefire: a destinat peste 200 milioane lei pentru ajutarea alegerii seminței; acum vine cu alte milioane pentru încurajarea întrebuințării îngrășămintelor; pentru anul viitor va face comenzi de toate uneltele și mașinile trebuincioase agriculturii; și ne batem capul, cu inginerii de meserie, cum să întrebuințăm apa din râuri și din pământ la udatul (irigație) câmpului.

Der fără ajutorul sufletului plugarului, fără frământarea minții lui și fără truda vredniciei lui, nu ajungem la fină, orice legiuire am face și oricât ar cheltui Statul.

De aceea, n'am să vă las în pace...

Gunoiul, pâinea pământului

Și acum să viu la îngrășămintele.

Dacă ajutam răspândirea „îngrășămintelor chimice”, asta nu înseamnă că pun preț mai mare pe ele decât pe gunoiul vitelor.

Nu am puteri destule să fac pe plugari să-l întrebuințeze cu lăcomie. Și orice vor vrea să zică, mă gândesc cum să-i silesc pe cei îndărătnici să nu-l mai arunce în foc, ori în apă, că ei nu se păgubesc numai pe ei, ci și țara pe care o lipsesc de un spor în avutul ei.

Țările străine aduc cu vapoarele gunoiul de pasări de prin America și-l vând cu kilogramul, ca pe pâine, la plugarii lor.

Căci pâinea pământului este gunoiul. De unde crezi că are să crească grâul și porumbul, și bostanul și strugurele plin de zahăr? Suge și el din viața pământului cum sugă pruncul dela sânul mamei. Iar dacă maica nu se hrănește, ce vrei să mai sugă pruncul?

Și toată hrana, tot mustul, toată pâinea care hrănește pământul, ca și el la rândul său poată hrăni holdele, se cuprinde în acest gunoiu, pe care d-ta, plugarule, îl arunci în foc ori în apă!

Un pumn să pui la cuibul de pepeni, ori de porumb (păpușoiu) — și ai să vezi

cum se cunoaște: crește firul gros și negru și face rodul gras și puternic — pe când alături, cel fără gunoiu se ofilește galben și pipernicit.

Sunt și locuri destul de grase cari dau roade multumitoare și fără îngrășămintele. Dar sunt prea puține în Țară. Și — apoi — și acolo nu trebuie risipit îngrășământul, căci e bun la grădinărie, ori se vinde în alte părți. La noi, mai nu e teren, care să nu fie primitiv de îngrășămant și să nu dea spor la recoltă destul de mare, pentru a răsplăti osteneala și cheltuielile.

Gunoiul drege și pământurile ușoare, nisipoase și pe cele grele, lutoase.

Pe cele nisipoase le leagă mai bine, le răcorește, le ține umezeală; iar pe cele lutoase sau argiloase le face din reci mai calde, din tari mai afânate și din îmbăxite mai aerisite.

Pentru ca gunoiul să-și dea toată puterea, se cere să fie potrivit după felul pământului și felul plantei.

Pământurile ușoare, adică cele nisipoase, clisoase și vâroase se gunoesc mai des, la 2—3 ani, dar câte mai puțin: 30—40 căruțe la ha. Pământurile grele sau argiloase se gunoesc mai rar, cam la 4—5 ani, dar mai bogat: 50—100 care la hectar.

Apoi unele plante, ca: porumbul, sfecla de vită, borceagul, meiul și altele suferă bălegarul mai în fire (mai păios, pe jumătate putred); iar altele cum sunt: cartofii, sfecla de zahăr, tutunul, cânepa, cer bălegarul bine putrezit.

Gunoiul nu trebuie însă pus nici când e prea proaspăt, adică neintrat în putrezire, nici când e prea trecut, că-și pierde puterea.

Sunt și plante cari nu suferă gunoarea proaspătă: grânele, mazărea, trifoiul, cicoarea; lor le priește în al doilea sau în al treilea an după gunoire.

E bine să cărați gunoiul când nu prea e de lucru: toamna, după terminatul semănăturilor, sau iarna pe zăpadă.

Gunoiul de grajd este o curată bogăție la casa plugarului. Cei cari îi pricep prețul îl strâng până și de pe drumuri! Dar din această bogăție se pierde mult, dacă gunoiul nu este asezat cu îngrijire pe o arie, bine bătătorită. Bine este să nu se piardă mustul gunoiului.

Gospodarul bun așează un butoiu alături de grămadă, așa ca să se poată face scurgerea mustului într'insul. Are multă hrană pentru plante și e bun mai ales pentru livezile de nutrețuri, amestecat cu apă, ca să nu le ardă.

Desigur că o să râdeți — dacă vă spun că în țările înaintate plugarii plătesc scump, chiar necurățeniile din latrine (adică privăzi — să fie cu iertăciune), căci servesc ca îngrășămant foarte puternic, amestecat cu var, să-i ia mirosul nesuferit.

Iar în Germania, grădinarii din apropierea orașelor plătesc scump apa care curgă canalele și pe care inginerii o ebat să le ude și să le îngrășeze pământul.

*

Se mai întrebuințează apoi așa numitele îngrășăminte verzi.

Îngrășămintele verzi nu prea sunt cunoscute la noi. Totuși, au foloasele lor: după ce ai cules prima recoltă (de grâu, de orz și altele) se seamănă mazăre sau lupin, trifoi, etc.

Când e aproape să înflorească, se ară și se îngroapă sub brazdă. Cu chipul acesta pământul s'a ținut umbrat și reavăn, buruienile au fost înăbușite, iar putrezirea verzi-turii îngrășe pământul.

Pentru îngrășămintele verzi se aleg anume plante cari nu sărăcesc pământul, ci din contră îi mai adaugă ceva: un fel de hrană sorbită din aer; și care se cheamă azot. — Astfel de plante sunt cele cari fac floarea ca fluturele; mazărea, lupinul, trifoiul, luferna. Trifoiul și luferna se îngroapă în anul din urmă când se răresc.

Rădăcina acestor plante cuprinde niște bubulițe sau umflături; aci s'a adunat un îngrășămant numit azot, pe care astfel de plante îl sorb din aer gata.

Ce sunt îngrășămintele chimice

Și acum să venim la îngrășămintele chimice, pe cari le încurează ministerul de agricultură. — În vechiul regat nu se prea obișnuiesc — mai mult în Banat și Ardeal — unde și plugăria este mai înaintată. Li-se mai zice: îngrășăminte artificiale sau mai pe românește: Gunoiu de fabrică.

Cenușa, ca să începem cu ea, cuprinde un fel de săruri, cari topite în apă, sunt supte de rădăcină și purtate în trupul plantei ca să-l crească, să-l întărească, să-i sporească rodul.

Sunt multe feluri de săruri în cenușe: calce (var), potasă (leșie), fosfor, fier, pucioasă și altele. Fiecare din acestea intră în hrana plantei, dar mai ales calcea (sau var), fosforul, potasa și azotul.

Din nenorocire tocmai acestea se găsesc în pământ în porții mai mici (fier și pucioasă se găsesc berechet, în praf mărunț). Trebuie cercetat care din ele lipsește, ca să dăm ce trebuie.

Gunoiul de grajd le cuprinde pe toate. De aceea, tot el săracul rămâne mai bun. Dar când nu se ajunge, luăm gunoiu de fabrică, adică — îngrășăminte chimice. Acestea nu le cuprind pe toate. De aceea nu e bine să le cumperi și să le asvâriți cu ochii închși. Trebuie întâi cercetat pământul; aceasta se cheamă analiza pământului, atunci se caută fabrica și îngrășământul chimic, care se potrivește.

Afară de cenușe sunt și alte multe îngrășăminte chimice.

1. Când lipsește azotul, se întrebuințează: a) Cienamida de calciu, care se fabrică la Dicio-Sân Martin, se pune cam 150 kgr. la hectar, 2 săptămâni înainte de semănat; b) Silistra sau Salpetru, cam 100—150 kgr. la ha. (primăvara); c) Sau sulfat de amoniu (rămășițe dela gazul de luminat orașele); se pune toamna pe pământuri mai ușoare, 80—100 kgr. la ha.

2. Dacă din pământ lipsește azotul și fosforul, se îngrășe cu: făină de oase, făină de pește, făină de carne — mai ales toamna.

3. Dacă lipsește fosforul, cumperi: a) Suprafosfate, cari se fabrică la Mărășești și Baia Mare (300—400 kgr. la ha, mai ales primăvara); b) Sau zgura lui Thomas (rămășițe dela fabricația fierului: 600—800 kgr. la ha, pe pământuri mai ușoare).

4. Ca îngrășăminte cu potasă — afară de cenușe — se întrebuințează niște săruri scoase din ocne în Germania

Doftoria pământului

Și acum frate plugar, odihnește-ți nițel limba, că s'o fi sucit în gură cu astfel de cuvinte neobișnuite.

Dar ia puneți din nou mintea la lucru: D-tale ți-se par astlea bazaconii!

Ei bine cu bazaconiile astea ne bate americanul, care ne trimite de acolo dela el, aici în țara noastră, grâul lui mai eflin ca grâul nostru, măcar că se încarcă la cheltuieli cu transport, de peste 9 mări și 9 țări.

Fiindcă ele sunt doftoria pământului, și acolo plugarul e un fel de doftor al pământului: îl încearcă, îl cercetează vede ce-i lipsește; și ce-i trebuie, aceia îi dă; a ajuns să-i comande pământului: „Fă mi marfa cutare, că ce-ți lipsește îți dau eu!”

Înceind zic: Plugari luminați, întrebuințați îngrășăminte chimice, dacă nu vă mai ajung îngrășămintele dela animale. Dar înainte de a le întrebuința, analizați pământul, prin Camerile Agricole, să vedeți ce-i lipsește, ca numai aceea să-i dați.

Plugari, cari ați mai întârziat, grăbiți pasul, întrebuințând gunoiul până la ultimul pic. Gunoiul este aur, care vă îmbogățește și pe voi și îmbogățește și Țara.

I. Mihalache

Ministru Agriculturii.

Noua lege cu Reforma Administrativă

a eșit de sub tipar. Ceice doresc să se orienteze asupra alegerilor comunale viitoare, să-și comande această carte, care cuprinde pe lângă legea însăși, multe deslușiri și îndrumări date de dl Dr. AUREL DOBRESCU, subsecretar de stat și deputat de Făgăraș. — Comanda să se facă la Librăria „Foia Poporului” în Sibiu. Amănunte vezi la anunțul din pag. 4. Nrul trecut.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SIBIU

No. 9180/929

11256

Publicațiune de concurs

Se aduce la cunoștință generală, că la Primăria Municipiului Sibiu este vacant postul de inginer II în clasa de salarizare VII, rămânând ca încadrarea în grad să se facă ulterior potrivit condițiilor întrunite de candidat și cu eventuala luare în considerare a drepturilor deja câștigate conform legii Corpului tehnic, cu un candidat având diplomă de inginer. Vor fi însă preferiți cei cu diploma secției de construcții.

Reflecții cari corespund condițiilor prevăzute în Art. 5 al legii „Statutul funcționarilor publici” vor înainta cererile lor până la 5 Octombrie a. c. la primăria municipiului, anexând totodată și documentele arătate în Art. 7 al Regulamentului susmenționatei legi.

Informațiuni mai detaliate dă referentul personalului dela primărie, Strada Mitropoliei 2, etajul I, ușa No. 16 (notar Dr. E. Jekelius).

Sibiu, la 19 Septembrie 1929.

Primăria municipiului Sibiu.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SIBIU

Nr. 10515/929

11250

Publicațiune

Vânzarea de lemne de foc

Municipiul Sibiu va ține Vineri în 11 Octombrie a. c., orele 9 a. m., în biroul serviciului silvic orașnesc, o licitație publică cu termen scurt pe lângă observarea dispozițiilor din legea contabilității publice, cu oferte închise pentru vânzarea a 120.5 stânjeni lemne de foc — 84 stânjeni lemn de fag și 36.5 stânjeni lemn de stejar — din pădurea „Braniș”.

Prețul de estimare 81.940 Lei, adică: Optzeci și una mii nouă sute patruzeci de Lei.

Garanție provizorie 8.200 Lei adică: optmii două sute de Lei.

Lemnele nu se vor vinde sub prețul de estimare.

Informațiuni mai amănunțite dă serviciul silvic orașnesc în zilele de Marți și Vineri înainte de masă.

Sibiu, 20 Septembrie 1929.

Primăria Municipiului Sibiu.

Nr. 585 port. 1929

11266

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel pe lângă Tribunalul Sibiu prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 19245/1927 și Nr. G. II 4001/929 a judecătoriei mixte Sibiu în favorul reclamantului Ana Răssu reprez. prin avocatul Dr. P. Simonetti contra loc. în Racovița pentru încasarea creanței de 2865 lei și acc. se fixează termen de licitație pe 11 Octombrie 1929, la ora 15 p. m., la fața locului, în comuna Racovița sub Nr. 282, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară alinaia afumată, cafea și grâmi de brad, ladă și farfurii în valoare de 4.250 lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretensiunea care e de încasat face 2865 Lei cap., dobânzile cu 10%, socotind din 12 August 1927 iar speșele până acum stăvrite de 1807 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost exevate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezintă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. LX.: 1881 § 120.

Sibiu, la 29 August 1929.

Kálmán portărel

Nr. 869/929

11263

Publicațiune

Comuna Turnișor, jud. Sibiu, exarândează dreptul de pășunat de iarnă, în ziua de 29 Septembrie 1929, la ora 15 la primăria comunală.

Pretul strigării 4900 Lei.

Condițiile se pot vedea zilnic la primăria comunală.

Turnișor, 24 Septembrie 1929.

Primăria comunală

Nr. 2466 port. 1929

11264

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel pe lângă Tribunalul Sibiu, prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 12551/928, Nr. G. II 12262/929 a judecătoriei mixte rurale Sibiu în favorul reclamantului Crăciun Opreș reprez. prin adv. Dr. P. Simonetti contra loc. în Răul-Sadului pentru încasarea creanței de 3800 lei, și accesorii se fixează termen de licitație pe 12 Octombrie 1929 ora 15 p. m., la fața locului în comuna Răul-Sadului sub Nr. 87 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară, oi, iapă și grajd, în valoare de 8.000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretensiunea care e de încasat face 3800 Lei capital, dobânzile cu 10%, socotind din 1 Martie 1927, iar speșele până acum stabilite de 3276 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost exevate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezintă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. LX 1881, § 120.

Sibiu, la 29 August 1929.

Kálmán, portărel

Nr. 595/929

11258

Publicațiune

Comuna Rusciori exarândează prin licitație publică pășunatul de iarnă, în ziua de 6 Octombrie 1929, ora 3 p. m. în cancelaria comunală.

Pretul de strigare 4.500 Lei. Condițiile detaliate se pot vedea în orele de oficiu la primărie.

Rusciori, la 22 Sept. 1929.

Primăria comunală

Nr. 1619 port. 1929

11240

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel de lângă Tribunalul Sibiu, prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 17222/27 și Nr. G. II. 9967 1929 a judecătoriei mixte Sibiu în favorul reclamantului Frații Adami reprez. prin avocatul Dr. Carol Gădăsch contra loc. în Sibiu pentru încasarea creanței de 2195 lei și accesorii, se fixează termen de licitație pe 28 Octombrie 1929 ora 8.30 a. m. la fața locului în orașul Sibiu, strada Rusciorului sub Nr. 12/a resp. str. Șaguna Nr. 16 la garaj unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: 1 Automobil „Flat”, sechestrat în procesul verbal No. G. II 1975—1928 de sub poz. I, în valoare de 15.000 lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretensiunea care e de încasat face 2.195 lei, capital dobânzile cu 12%, socotind conform deciziei, iar speșele până acum stăvrite de 1051 lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație, ar fi fost exevate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezintă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. LX. 1881, § 120.

Sibiu, la 10 Septembrie 1929.

Kálmán, portărel.

Nr. 148 1928

11265

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel pe lângă Tribunalul Sibiu prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. G. II 4865/1928 a judecătoriei mixte Sibiu, în favorul reclamantului Goguța Vasile reprez. prin adv. Dr. P. Simonetti contra loc. în Sibiu pentru încasarea creanței de 3155 lei, și acc. se fixează termen de licitație pe

12 Octombrie 1929, ora 8 a. m. la fața locului în orașul Sibiu, Drumul Poplicii, — unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 cal roșu și o trasură, în valoare de 5000 lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretensiunea care e de încasat face 3155 lei cap., dobânzile cu 10%, socotind din 18 Maiu 1927 iar speșele până acum stăvrite de 2085 lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost exevate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezintă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. LX.: 1881, § 120.

Sibiu, 29 August 1929.

Kálmán, portărel

No. 934—929

11261

Publicațiune

Comuna Amnaș, exarândează prin licitație publică, care se va ține în localul primăriei în 27 Octombrie a. c., la ora 8 p. m., cărciuma comunală, pe timp de 3 ani și măcelăria comunală pe timp de 1 an. Condițiile se pot vedea în biroul comunal.

Primăria comunală

Nr. 1176/929

11226

Publicațiune

Comuna Cristian, jud. Sibiu, ține în ziua de 5 Octombrie a. c. la 2 ore p. m. o licitație publică pentru dare în întreprindere a furniturii de 100 stânjeni lemne de foc pentru salariații comunei.

Licitația se va ține în conformitate cu legea contabilității publice art. 72—83 cu oferte închise.

Condițiile se pot vedea în orele de oficiu la primăria comunală.

Cristian, 16 Septembrie 1929.

Primăria comunală

Depozitul Regional de Subzistență al Corpului 7 Armată, Sibiu

Nr. 3949

11253

Publicațiune

Se publică spre cunoștință amatorilor că în ziua de 30 Septembrie 1929 ora 10 a. m., se va ține licitație în reședința Depozitului Regional de Subzistență al Corpului 7 Armată Sibiu, pentru darea în întreprindere a unui gard împrejurător în jurul Depozitului Regional de subzistență din Calea Dumbrăvei Nr. 11 Sibiu, în valoare totală de lei 245.000 (două sute patru zeci și șase mii Lei).

Licitațiunea se va ține în conformitate cu dispozițiunile art. 72—83 din Legea asupra contabilității publice a statului și condițiunile generale și speciale de ordine și administrație.

Garanția provizorie prevăzută în condițiunile speciale de ordine și administrație, se va depune la Casa de depuneri și consemnațiuni, iar la licitație, se va prezenta numai recepția.

Ofertele însoțite de garanția în numerar sau efecte în natură nu se vor primi.

Dosarul special compus din plan, deviz, caetul de sarcină, condițiuni generale și speciale tehnice și de ordine și administrație, etc., se pot vedea de doritori în toate zilele de lucru în localul Depozitului Regional de Subzistență al Corpului 7 Armată din Calea Dumbrăvei Nr. 11 Sibiu.

Sibiu, la 20 Septembrie 1929.

Șeful Depoz. Reg. Subzistență C. 7. A., Sibiu
Adm.-tor. Căpitan Poligorean

Societatea Electrică Transilvăneană pe acțiuni Sibiu

„SETA”

Invitare

la vărsarea ratelor a II-a și a III-a după acțiunile subscrise în anul 1924.

Invităm din nou pe acționarii Societății Electrice Transilvănene pe acțiuni Sibiu „SETA”, ca să depună cele 70% încă nevărsate după acțiunile subscrise în anul 1924 la băncile unde s-a făcut subscripția.

Cu onoare Vă ațagam atenția că conform §-ului 9 al statutelor se vor socoti 8%, dobânzi de întârziere după sumele vărsate după termenul de scadență (pentru rata a II-a dela 1 Iulie 1929 și pentru a III-a dela 1 Septembrie 1929).

Față de acționarii neglijenți se va putea proceda în sensul legii declarându-se acțiunile lor subscrise nevalabile. Plățile făcute vor fi confiscate și predate fondului de rezervă al societății.

Sibiu, 26 Septembrie 1929.

Societatea Electrică Transilvăneană p. a.
„Seta”

Publicațiune

Comuna Braiu, jud. Făgăraș, arândează în ziua de 20 Octombrie a. c. ora 4 după masă, pășunatul de toamnă, circa 400 jugare pădure de pășunat cu ghindă, — în localul primăriei, unde se poate vedea caetul de sarcini.

Primăria comunală

11252

Publicațiune

Comuna Gușterița, exarândează pe timp de 3 (trei) ani dreptul de pescuit pe râul Tâmbin în ziua de 19 Octombrie 1929, ora 10 a. m.

Pretul strigării 3.000 Lei.

Gușterița, 18 Septembrie 1929.

Primăria comunală

11244

Publicațiune

Comuna Săsăuș, exarândează hotarul comunei pentru pășunatul de iarnă cu oile prin licitație publică orală, ce se va ține la 29 Septembrie 1929 ora 11 a. m. Pretul strigării 4.500 lei. Condițiile mai de aproape se pot vedea în biroul primăriei.

Săsăuș, 10 Septembrie 1929.

Primăria comunală

11235

Publicațiune

Comuna politică Chirpăr, jud. Sibiu, exarândează în 13 Octombrie 1929 ora 12, pășunatul de iarnă pentru oi.

Chirpăr, 24 Septembrie 1929.

Primăria comunală

11260

Primăria comunei Vurpăr

Nr. 962/929

11251

Publicațiune

Comuna Vurpăr, exarândează prin licitație publică pășunatul de iarnă, un teritor de 1200 jug. în ziua de 13 Octombrie 1929, după masă la 2 oare, în cancelaria comunală.

Pretul de strigare Lei 4.500. Condițiunile se pot vedea zilnic la primăria comunală în orele de oficiu.

Vurpăr, 15 Septembrie 1929.

Primăria comunală

Primăria com. Bradu, jud. Sibiu

Nr. 1147/929

11248

Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică, că pășunatul de iarnă pentru oi, proprietatea comunei și compozitoratului din comuna Bradu numite „Hula cu Rugi”, „Treancu”, „Polana” și „Iazurile”, se vor arenda pe calea licitațiunei publice în ziua de 20 Octombrie 1929, ora 2 p. m. în localul primăriei.

Condițiunile se pot vedea la primărie.

Bradu, 15 Septembrie 1929.

Primăria comunală.

Publicațiune

Comuna Gușterița, arândează prin licitație publică pășunatul de iarnă în ziua de 19 Octombrie 1929, ora 10 a. m.

Pretul strigării 10.000 Lei.

Gușterița, 18 Septembrie 1929.

Primăria comunală

11243

Pentru noul an școlar!

Sunt de vânzare la **Librăria „FOAIA POPORULUI” Sibiu**, Strada Mitropoliei 12.

Revânzătorilor li se dă rabat!

Cărți școlare pentru toate școlile
Căte necesare precum și
Creioane de toate solurilePenițe și focuri pentru penițe
Tușuri diferite culori
Cerneluri roșii, negre, vișet etc. etc.

Revânzătorilor li se dă rabat!